

Zaaien en zaibedden vereischen veel vakkennis, maar wanneer men van vertrouwde firma's één, twee en drie-jarige planten koopt om deze op eigen terrein als kwekerij te verspenen en later in het bosch uit te planten loopt men geen risico van doodgaan en men beschikt dan over plantmateriaal wanneer dit noodig is.

Wie veel plantgoed moet koopen voor boschaanleg zal ondervinden dat afgezien van de prijzen, het percentage niet doorgegroeide planten altijd groot is en dat dit voorkomen wordt door eigen kwekerij.

Nu de richting in onze boschbouw steeds verder afwijkt van het eenzijdige grovedennenbosch en de aanplant van andere houtsoorten toeneemt, is de kwekerij van jong plantsoen voor iedere beheerder van bosschen een dringende noodzakelijkheid.

HOE IK MIJN BOSCHBOUWKENNIS VERKREEG

door B. Stoffel.

In het jaar 1878 ging ik voor de eerste maal naar Finland en zag het natuurbosch waar nimmer door menschen geplant of gezaaid was. Ik was houthandelaar en met critischen blik bekeek ik de boomen om hun houtwaarde.

Een houthandelaar bepaalt de waarde van het hout van *Pinus silvestris* in hoofdzaak naar de hoeveelheid kernhout en het kernlooze grovedennenhout dat in ons land meestal groeit, komt als timmerhout niet in aanmerking.

Bij herhaalde bezoeken aan deze natuurbosschen had ik spoedig bemerkt dat op de meer vruchtbare gronden de kernhoutvorming het grootst was, maar dat ook op de schrale zandgronden *Pinus silvestris* voorkwam met kernhoutvorming die voor de betere gronden niets onderdeed.

Ik deed navraag naar de oorzaak van dit verschijnsel maar kon geen bevredigend antwoord krijgen en het heeft lang geduurd voor ik zelf een antwoord op die vraag geven kon.

Ik begreep wel dat niet uitsluitend de grondsoort den superieuren groei der boomen bepaalde, want ik had ook op schralen grondsoort de fijnspar in bijzonder gunstige ontwikkeling gezien. Ik leerde spoedig dat een groepsgewijze menging van naaldboomen zooals die in het natuurbosch voorkomt, waar bladeren van struikgewas den bodem bedekken en geen stilstaand water te zien is, den meest gunstigen toestand was.

In de holstaande bosschen zonder struiken waar boschbessen groeiden was de spintlaag van *Pinus silvestris* veel breeder, groeiden de fijnsparren onregelmatiger en kregen droge toppen.

Langzamerhand begreep ik dat de humusvorming, de

boschgrond, grooten invloed op de kwaliteit van het hout uitoefent en dat wij in onze kultuurbosschen van die ervaring gebruik moeten maken.

In die dagen kwam ik in briefwisseling met van Schermbek waardoor ik de overtuiging kreeg dat de boschbouw op onze heidevelden op totaal verkeerde grondslagen berustte. Dit alles is alweer 30 jaar geleden. Toen ik in later jaren zelf grond in eigendom verkreeg en mij in boschbouw wilde bekwamen, gingen mij de oogen open voor de groote moeilijkheden die sterk verzuurde zandgrond voor bebosching oplevert.

Ik had wel geleerd dat door het planten of zaaien van uitsluitend grovedennen geen blijvende bosschen kunnen ontstaan maar hoe de zaak moest worden aangepakt om wel goede resultaten te verkrijgen, dat alles moest ik nog leeren.

Ik heb een reeks mislukte proeven en veel teleurstellingen moeten doormaken alvorens tot het besef te komen dat de zaak veel eenvoudiger is dan de meeste boschbouwers vermoeden.

Mijn proefnemingen leerden mij ten eerste dat de zonnestralen van den grond geweerd moeten worden, omdat deze de rottingsorganismen doen verdwijnen en den grond doen verzuren waardoor heide en pinmos optreedt.

Ten tweede dat een gronddek waarop die zure begroeiing voorkomt en ook waar gras groeit een storende invloed op den groei der boschboomen heeft.

Ten derde dat het gronddek bestaande uit bladeren, naalden, takjes, enz. onder voldoende scherm de meest gunstige voorwaarden biedt voor de rottingsorganismen om dat afval in korten tijd tot plantenvoedsel te maken. De grondfauna zorgt dan voor luchttoevoer en snelle omzetting.

Den doorslag in deze ondervindingen gaf mij nu 5 jaar geleden de proef met rijshoutbedekking of takbemesting in een 15-jarig boschje van douglas en fijnspar waar de boomen te ruim geplant waren en weg kwijnden.

Een zware rijshoutbedekking deed heide en mos afsterven en binnen twee jaar kregen de boomen weer lange topscheuten en donkergroene naalden. Els en berk die er tusschen groeiden kregen nieuwe levenskracht en moesten ingekort worden om de naaldboomen ruimte te geven.

De vierde ervaring was dat de groveden het minst gevoelig is voor deze grondbedekking. Alle loofhoutsoorten en andere naaldhoutboomen gaan veel sneller in de takbedekking groeien dan grovedennen.

Meer en meer vestigt zich bij mij de overtuiging dat wij door het nabootsen van de gunstigste groeivoorwaarden die ik in de natuurbosschen vond een boom- en boschgroei kunnen bereiken die de resultaten in onze mijnhoutbosschen verkregen, verre overtreffen.

Bij een goed doorgevoerde grondverpleging zullen ook op onze schrale zandgrond de naaldboomen die in het noordzee-

klimaat hun optimum vinden, o.a. groene douglas, Larix leptolepis en zilverspar, een houtproductie vertoonen die de groveden verre in de schaduw stelt.

Met deze ervaringen zijn natuurlijk de moeilijkheden bij het beboschen van zandstuivingsterrein niet opgelost, dit gebied eischt jarenlange voorbereiding waarbij Jobsgeduld onontbeerlijk is. In Nederland liggen echter nog veel zandgronden waarop land- en tuinbouw geen beslag leggen en welke met succes voor boschbouw kunnen dienen.

UITVOERING NATUURSCHOONWET 1928.

Door de Nederlandsche Boschbouwvereniging werd aan den Minister van Financiën het volgende schrijven gericht:

Het Bestuur der Nederlandsche Boschbouwvereniging neemt in opdracht van de Algemeene Vergadering van 11 September 1928 bij dezen de vrijheid zich met het volgende inzake de uitvoering van de Natuurschoonwet 1928 tot Uwe Excellentie te wenden.

Volgens de artikelen 4, 5, 6 en 7 van deze wet zullen landgoederen wier eigenaren in aanmerking wenschen te komen voor toepassing der Wet worden gewaardeerd naar „de verkoopwaarde die daaraan zou moeten worden toegekend, indien op die goederen de last rustte, om deze gedurende een tijdvak van 25 jaar als zoodanig in stand te houden, en geen opgaand hout te vellen dan volgens de regels van normaal boschbeheer noodzakelijk of gebruikelijk is.”

Blijkens de Memorie van Toelichting op het Wetsontwerp is de vermindering, voor de verschillende belastingen in te voeren, gebaseerd op een vervanging van de heffing naar de verkoopwaarde, door een heffing naar eene waarde, die veelal de „bestemmingswaarde” wordt genoemd. Het woord „bestemmingswaarde” is echter in de Wet niet gebezigd, daar het begrip bestemmingswaarde geen vaststaande betekenis heeft. Uit de bespreking in onze vergadering is gebleken, dat in de kringen der beheerders van bosschen en landgoederen de grootst denkbare onzekerheid heerscht over de mate, waarop de bovenbedoelde beperking van het beschikingsrecht, n.l. „dat het landgoed 25 jaar als zoodanig in stand moet worden gehouden”, de gewone verkoopwaarde beïnvloedt. Algemeen is men van oordeel, dat het niet mogelijk zal zijn een billijke gelijkmatige toepassing der wet over het geheele land te verkrijgen, indien geen vaste grondslagen worden gelegd, waarnaar de schatting der goederen, die onder de Wet zullen vallen, moet plaats hebben.

Met belangstelling namen wij kennis van de vragen, welke blijkens een bericht in de dagbladen, door het lid der Tweede Kamer der Staten-Generaal Dr. H. Lovink, hierover aan Uwe Excellentie zijn gesteld. Met de strekking dezer vragen kan